

Royal Boskalis, rot Binnenhof

Posted on 3 april 2021 by Eduard Bomhoff

Trots op Boskalis: voorzichtige prognoses, daarna deskundig werk. Niet zo trots op onze politici en ambtenaren van het Binnenhof. Onze predikant legde uit dat Jezus met opzet een nederige ezel bereed op Palmzondag; want wie hoog te paard is gezeten, kijk al snel neer op het gewone volk.

Op het Binnenhof past helaas het citaat van Solzjenitsyn: 'Ze liegen, we weten dat ze liegen, en ze weten dat wij weten dat ze liegen.'

De GGD. Die zou contactonderzoek doen om mensen te waarschuwen tegen mogelijke besmetting. 'Zeker', zeiden ze, 'we hebben passief contactonderzoek gedaan', maar dat kwam er op neer dat besmette personen een standaardbrief mee naar huis kregen.

RIVM: valse informatie

Het RIVM. Daar bleef directeur Jaap van Dissel valse informatie verspreiden, eerst over de bescherming in verzorgingshuizen, later tot diep in de zomer over mondkapjes, zelfs nadat het kabinet hem had overruled. Nooit een systematische

vergelijking met cijfers van Nederland en de buurlanden.

Minister Hugo de Jonge. Ondanks herhaalde beloftes, ligt Nederland met de vaccinaties achter bij alle buurlanden en moesten Nederlanders tot afgelopen woensdag over de grens hun sneltests kopen.

En dan de 'verkenners' met hun duidelijke opdracht om 'coalitiemogelijkheden' te onderzoeken, dat wil zeggen overeenkomsten en verschillen over uitgaven, belastingen en wetgeving voor het volgende kabinet. Dat lieten ze achterwege (niet spannend genoeg of onvoldoende kennis en diepgang) om direct te gaan schuiven met de 'poppetjes', en dat ook nog op een onbehoorlijke en kwetsende manier.

Ministers konden de ernst, omvang en duur van covid-19 een jaar geleden niet goed inschatten. Dat zij hen direct vergeven. Maar wat is het excuus om niet systematisch na te gaan wat er mis ging, en om niet interim-rapporten te publiceren van onafhankelijke experts en die te bespreken in de Tweede Kamer?

Wat mij steeds opvalt bij de debatten in de Kamer, is wat een zuinig dieet de volksvertegenwoordigers krijgen voorgeschoteld met steeds dezelfde ingrediënten. Premier Rutte houdt een persconferentie, minister De Jonge maakt een paar min of meer loze beloftes en RIVM directeur van Dissel verdedigt wat hij wel (of niet) heeft gedaan. Daar moet de kamer dan een hele middag of avond over vergaderen.

Scandinavische landen evalueren al

Ik denk niet dat Koninklijke Boskalis op zo'n manier zal terugblikken op de reddingsactie in het Suezkanaal. De Raad van Bestuur gaat niet de Suez-actie evalueren met alleen de Nieuwsuur-interviews van CEO Berdowski op de agenda. Een serieuze onderneming stelt een onderzoek in, laat rapporteren, vraagt de betrokken uitvoerders om hun commentaar en neemt dan managementbeslissingen.

Dat kan ook bij de overheid veel beter. Noorwegen en Zweden hebben al grote stappen gezet om de kwaliteit van hun covid-beleid te analyseren en waar nodig te verbeteren. Beide landen hebben met hun covid-onderzoekscommissies de gezonde procedure gevolgd die we kennen van onderzoek naar vliegrampen: zo snel mogelijk een interim-rapport om herhaling van evidente fouten te voorkomen en

later een omvattend eindrapport.

In Noorwegen komt volgende week een interim-rapport over 'hoe de pandemie is gemanaged in vergelijkbare landen'. De Zweedse commissie heeft al gerapporteerd over de tragische fouten in de Zweedse verzorgingshuizen.

In oktober komt een tweede interim-rapport over de Zweedse strategie en in februari 2022 een eindrapport (zie Andrew Hill, management editor van de Financial Times in 'We zijn het aan de slachtoffers verplicht om nú een onderzoek te starten').

'Excessen' in Indonesië

Maar dan Nederland. De oorlogsmisdrijven in Indonesië komen voor het eerst grondig aan de orde in de nota van Cees Fasseur uit 1969, tweeëntwintig jaar na de ergste misdrijven van Westerling op Sulawesi in 1947. En dat rapport mocht pas naar de drukker, nadat het kabinet het woord 'oorlogsmisdrijven' had vervangen door 'excessen' en snel een wet had ingediend waardoor alle misdrijven in 1971 zouden verjaren.

Onderzoek naar de genocide in Srebrenica werd zeventien maanden na de tragedie van juli 1995 opgedragen aan het NIOD. Waarom niet onmiddellijk en zonder vertraging? En waarom geen interim-rapport in afwachting van het eindrapport vijf jaar later?

De moorden in voormalig Joegoslavië duurden voort tot vier jaar na Srebrenica, met een geschatte dertienduizend slachtoffers in Kosovo. Een interim-rapport over Srebrenica had onze diplomaten, de NATO en president Clinton in die vier jaar kunnen helpen met strategie en tactiek tegen president Milosevic van Servië.

Een land waar het een eer is…

We wensen een land waarin het een eer is om te werken zowel voor Koninklijke Boskalis als voor Koninklijk Binnenhof. Na alle geleden reputatie-schade moet voorzitter Arib van de Tweede Kamer twee belangrijke stappen zetten om de reflectie op het verleden en de voorbereiding voor de toekomst beter te krijgen.

Bij elke grote gebeurtenis die belangrijk genoeg is om in de Kamer aan de orde te komen, hoort een serieuze voorbereiding, zoals in het bedrijfsleven, met een

onafhankelijke en deskundige rapportage over wat er aan de hand is. Premier Rutte is na tien jaar handig genoeg om los te laten wat hij kwijt wil en het overige te verpakken in clichés waarbij hij zelf buiten schot blijft.

Minister De Jonge is na een jaar nog niet handig genoeg om zijn verhalen te gronden op feiten en analyses. Directeur Van Dissel is te vol van zichzelf om correct aan te geven wat zijn RIVM moet leren van ervaringen in andere landen. En de GGD is al meer dan een jaar lang niet in staat tot behoorlijke management-informatie.

Omdat covid-19 vooral een zaak is van management, moet voorzitter Arib standaard praktijken van het management in grote ondernemingen overnemen: nooit meer een Kamerdebat alleen over een persconferentie van ministers; altijd een expert-analyse om over te praten in de Kamer, en voortaan ook kwartaalrapportages van een internationale commissie van epidemiologen en economen van buiten het RIVM en de GGD.